

OBSAH

PREDHOVOR	6
ÚVOD	7
I. TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ ASPEKTY KOMUNIKÁCIE S PACIENTMI / KLIENTMI S POSTIHNUTÍM SLUCHU (P.Beňo)	8
1 KLASIFIKÁCIA A DIAGNOSTIKA PORÚCH SLUCHU	8
1.1 Klasifikácia porúch sluchu.....	8
1.1.1 Etiológia porúch sluchu.....	8
1.1.2 Lokalizácia porúch sluchu.....	9
1.1.3 Vek, pri ktorom k strate sluchu došlo.....	12
1.2 Diagnostika porúch sluchu.....	12
1.2.1 Rozdelenie.....	12
1.2.2 Subjektívne a objektívne metódy vyšetrenia sluchu.....	13
1.3 Stupeň straty sluchu.....	13
2 ZÁKLADNÉ CHATRAKTERISTIKY PACIENTOV / KLIENTOV S POSTIHNUTÍM SLUCHU	15
2.1 Základné rozdelenie.....	15
2.2 Nedoslychaví pacienti / klienti.....	17
2.3 Nepočujúci pacienti / klienti.....	20
2.4 Ohluchnutí pacienti / klienti.....	23
2.5 Deti s postihnutím sluchu.....	26
2.6 Hluchoslepí pacienti / klienti.....	28
3 KOMUNIKAČNÉ SYSTÉMY POUŽÍVANÉ SLUCHOVO POSTIHNUTÝMI	30
3.1 Posunkový jazyk.....	30
3.2 Odzeranie.....	32
3.3 Prstové znaky.....	35
3.4 PÍSOMNÁ FORMA KOMUNIKÁCIE.....	36
3.5 Neverbálna komunikácia a jej špecifiká u sluchovo postihnutých.....	37
4 KOMUNIKÁCIA SO SLUCHOVO POSTIHNUTÝMI V ZDRAVOTNÍCTVE A SOCIÁLNEJ PRÁCI	41
4.1 Historický vývoj.....	41
4.1.1 Projekt Ambulancia prvého kontaktu.....	44
4.2 Špecifiká komunikácie s pacientmi a klientmi s postihnutím sluchu.....	46
4.3 Základné komunikačné stratégie.....	52
4.4 Zásady úspešného rozhovoru.....	57
5 KOMUNIKAČNÉ BARIÉRY A ICH PREKONÁVANIE	59
5.1 Dôsledky porúch sluchu.....	59
5.2 Termín komunikačná bariéra.....	60
5.3 Možnosti prekonávania komunikačných bariér.....	64

5.3.1	Objednávanie pacientov s postihnutím sluchu na vyšetrenie	64
5.3.2	Vyšetrenie	66
5.3.3	Hospitalizácia	68
5.3.4	Užívanie liekov	68
5.3.5	Geriatrickí pacienti	69
5.4	Prekonávanie komunikačnej bariéry prostredníctvom tlmočníkov a tlmočnickej	70
5.4.1	Tlmočník posunkového jazyka	70
5.4.2	Artikulačný tlmočník	71
5.4.3	Taktilný tlmočník	72
5.4.4	Komunikácia v prítomnosti tlmočníka	73
5.5	Bariéry v komunikácii s klientmi s postihnutím sluchu v oblasti sociálnej práce	77
5.6	Možnosti debarierizácie po praktickej stránke	82
LITERATÚRA		84

II. PRÁVNE ASPEKTY KOMUNIKÁCIE S PACIENTMI A KLIENTMI S POSTIHNUTÍM SLUCHU (S.Capíková)

1	UPLATŇOVANIE ZÁSADY ROVNAKÉHO ZAOBCHÁDZANIA	97
1.1	Spoločenské postavenie osôb s postihnutím sluchu v historickom pohľade	97
1.2.	Ľudské práva a zdravotníctvo	98
1.3	Ústavné záruky ochrany ľudských práv v SR	100
1.4.	Rovnosť v zdraví a v zdravotnej Starostlivosti	102
1.5	Diskriminácia z dôvodu postihnutia sluchu	103
1.5.1	Charakteristika antidiskriminačnej legislatívy v SR	103
1.5.2	Formy diskriminácie	105
1.5.3	Prevenčia diskriminácie nepočujúcich osôb	106
1.6.	Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	107
1.6.1	Význam Dohovoru	107
1.6.2	Ciele a obsah dohovoru	108
2	NIEKTORÉ PREDPOKLADY UPLATŇOVANIA PRÁV OSÔB S POSTIHNUTÍM SLUCHU	111
2.1	Význam nadnárodných a národných programov a stratégií	111
2.2	Niektoré problémy realizácie práv osôb s postihnutím sluchu	113
2.3	Európska charta práv pacientov	115
2.3.1	Význam Charty	115
2.3.2	Ciele Charty	116
2.3.3	Práva pacientov	117
2.3.4	Práva aktívneho občianstva	123
2.3.5	Realizácia Charty	124
2.4	Etický kódex zdravotníckeho pracovníka v SR	125
2.4.1	Povinnosti zdravotníckych pracovníkov podľa Etického kódexu vo vzťahu k pacientom s postihnutím sluchu	126
2.4.2	Zodpovednosť za porušenie Etického kódexu	129

3	LEGISLATÍVNE POŽIADAVKY NA INTERPERSONÁLNU KOMUNIKÁCIU S NEPOČUJÚCIM PACIENTOM	130
3.1	Negatívne dôsledky komunikačnej bariéry	130
3.2	Základné práva a povinnosti podľa zákona 576/2004 v platnom znení.....	132
3.3	Ochrana osobnosti pacienta.....	133
3.3.1	Právna úprava poučenia v rokoch 1966-2004	134
3.3.2	Aktuálna právna úprava poučenia od roku 2004	135
3.3.3	Poučenie pacienta a zdravotné vedomie.....	136
3.3.4	Odporúčania k aplikácii právneho inštitútu poučenia	137
3.4	Informovaný súhlas a pacient s postihnutím sluchu.....	140
3.5	Sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie	141
3.6	Posunková reč a zdravotná starostlivosť v právnej úprave SR	142
3.7	Nepočujúci pacient a prednostné vyšetrenie	145
	LITERATÚRA	146
	ZÁVER	151
	Otázky k časti I:.....	153
	Otázky k časti II:	154